

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ - Υπογεγραμμένο Από: MARIA
EFSTATHOPOULOU
Ημερομηνία: 2017.10.05 13:30:57 EEST

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΑΑΔΕ

Ανεξάρτητη Αρχή
Δημοσίων Εσόδων

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ
ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΑΜΕΣΗΣ
ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ

ΤΜΗΜΑΤΑ Α' - Β' - Δ'

Ταχ. Δ/ση : Καρ. Σερβίας 10
Ταχ. Κώδικας : 101 84 ΑΘΗΝΑ
Πληροφορίες : Β. Δασουράς,
Θ. Κακλαμάνης,
Α. Λουγκάνη
Τηλέφωνο : 210 3375315 -6
210 3375311-312
Fax : 210 3375001
E-Mail : d12.a@yo.syzefxis.gov.gr
d12.b@yo.syzefxis.gov.gr
Url : www.aade.gr

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

ΑΔΑ:Ω09046ΜΠ3Ζ-Ξ44

Αθήνα, 3 Οκτωβρίου 2017
ΠΟΛ. 1156

ΠΡΟΣ Ως Π.Δ.

ΠΕΔΜΕΔΕ

Αρ. Πρ.: 22.10.17 Ημερ. 3-10-2017
Πρόεδρος .....
Γεν. Γραμ. ....

Θέμα: «Κοινοποίηση των διατάξεων των άρθρων 12, 14, 64, 75 και 77 του ν.4484/2017»

Σας κοινοποιούμε τις διατάξεις των άρθρων 12, 14, 64, 75 και 77 του ν.4484/2017 (ΦΕΚ Α' 110/1.8.2017) και σας παρέχουμε τις ακόλουθες οδηγίες για την ορθή και ομοιόμορφη εφαρμογή τους:

1. Με την παράγραφο 1 του άρθρου 12 του νόμου αυτού προστίθενται εδάφια μετά το πρώτο εδάφιο της περίπτωσης δ' της παρ. 1 του άρθρου 31 του ν.3986/2011 (Α' 152) περί επιβολής τέλους επιτηδεύματος. Με τις διατάξεις αυτές δίνεται ο ορισμός της έννοιας του υποκαταστήματος, για την ορθή επιβολή του τέλους επιτηδεύματος. Ως υποκατάστημα

νοείται κάθε επαγγελματική εγκατάσταση του επιτηδεύματός στην ημεδαπή, εκτός της έδρας της επιχείρησης, στην οποία ενεργείται παραγωγική ή συναλλακτική δραστηριότητα.

Περαιτέρω, ορίζονται ρητά οι περιπτώσεις επαγγελματικών εγκαταστάσεων που δεν λογίζονται ως υποκαταστήματα, και συγκεκριμένα οι: προσωρινοί εκθεσιακοί χώροι και οι πρόσκαιρες επαγγελματικές εγκαταστάσεις που λειτουργούν μέχρι 30 ημέρες. Το χρονικό διάστημα των 30 ημερών κρίνεται αυτοτελώς για έκαστη συμμετοχή σε προσωρινούς εκθεσιακούς χώρους.

Επίσης, δεν λογίζονται ως υποκατάστημα επαγγελματικές εγκαταστάσεις που στεγάζονται σε διαφορετικούς ορόφους, συνεχόμενους ή μη, του ίδιου κτιριακού συγκροτήματος. Επισημαίνεται ότι αν στον ίδιο κτιριακό χώρο αλλά σε διαφορετικούς ορόφους αυτού λειτουργεί τόσο η έδρα της επιχείρησης όσο και τα τυχόν υποκαταστήματά της, επιβάλλεται μία φορά το τέλος επιτηδεύματος. Σε περίπτωση που η δραστηριότητα της εν λόγω επιχείρησης επεκτείνεται και σε άλλους κτιριακούς χώρους, θα επιβληθεί ξεχωριστό τέλος επιτηδεύματος για το κάθε επιπλέον κτίριο στο οποίο στεγάζονται οι εγκαταστάσεις της.

Περαιτέρω, δεν νοούνται ως υποκατάστημα οι εγκαταστάσεις τουριστικών καταλυμάτων εντός παραδοσιακών κτισμάτων, σύμφωνα με το π.δ. 33/1979, που λειτουργούν σε ξεχωριστά κτίρια, αλλά με ενιαία άδεια λειτουργίας, η οποία εντάσσεται ως ενιαία εγκατάσταση στην ίδια τουριστική μονάδα, καθώς και οι αγροτικές εκμεταλλεύσεις της περίπτωσης δ' της παρ.1 του άρθρου 2 του ν.3874/2010 όπως ισχύει (ήτοι η παραγωγή, αποθήκευση, τυποποίηση, συσκευασία και η εν γένει τοποθέτηση μέχρι και του σταδίου της χονδρικής και λιανικής πώλησης προϊόντων, καθώς και η πρώτη χωρική ή οικοτεχνική μεταποίησή τους, η θαλάσσια αλιεία, η αλιεία εσωτερικών υδάτων, η σπογγαλιεία, η οστρακαλιεία, η υδατοκαλλιέργεια, ως και η διαχείριση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας έως 100 KW και η λειτουργία αγροτουριστικών μονάδων). Είναι προφανές ότι για τις ως άνω αγροτικές εκμεταλλεύσεις που δεν θεωρούνται υποκαταστήματα κατά τον νόμο αυτό, επιβάλλεται το τέλος επιτηδεύματος των περιπτώσεων α', β' και γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 31 του ν.3986/2011 κατά περίπτωση για την έδρα της επιχείρησης.

Οι διατάξεις αυτές ισχύουν, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 12 του ίδιου νόμου, για δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος φορολογικού έτους 2017 και επόμενων.

2. Περαιτέρω, με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 14 του νόμου αυτού γίνεται νομοτεχνική προσθήκη στο τέταρτο εδάφιο της παρ.3 του άρθρου 68 του ν.4172/2013, προκειμένου η καταβολή του φόρου εισοδήματος να μην εκτείνεται πέραν

του φορολογικού έτους υποβολής της δήλωσης. Ειδικότερα, η καταβολή του φόρου γίνεται σε έξι (6), κατ' ανώτατο όριο, ισόποσες μηνιαίες δόσεις, σύμφωνα με το άρθρο 16 του ν.4446/2017, από τις οποίες η πρώτη καταβάλλεται μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του επόμενου μήνα από την καταληκτική ημερομηνία υποβολής της δήλωσης και οι υπόλοιπες πέντε (5) μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα των πέντε (5) επόμενων μηνών, με την επισήμανση ότι δεν μπορούν να εκτείνονται πέραν του ίδιου φορολογικού έτους.

Οι ως άνω διατάξεις εφαρμόζονται για τα εισοδήματα που αποκτώνται από την 1η Ιανουαρίου 2017 και μετά (παράγραφος 3 του άρθρου 14 του νόμου αυτού).

3. Με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 14 του νόμου αυτού, με τις οποίες προστέθηκε νέα παράγραφος 41 στο τέλος του άρθρου 72 του ν.4172/2013, ρυθμίζεται ειδικά ο χρόνος καταβολής των δόσεων για τις δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων με φορολογικό έτος που αρχίζει την 1^η Ιανουαρίου 2016 και λήγει την 31^η Δεκεμβρίου του ίδιου έτους, προκειμένου η καταβολή του φόρου εισοδήματος να μην εκτείνεται πέραν του φορολογικού έτους υποβολής της δήλωσης (ήτοι, πέραν της 31ης Δεκεμβρίου 2017). Για τον σκοπό αυτό, ορίσθηκε ως ημερομηνία καταβολής της πρώτης δόσης του φόρου η τελευταία εργάσιμη ημέρα του ίδιου μήνα με αυτόν της υποβολής της δήλωσης (ήτοι, η 31^η Ιουλίου 2017).

4. Με το άρθρο 64 του νόμου αυτού προστίθεται δεύτερο εδάφιο στην παράγραφο 13 του άρθρου 8 του ν.4308/2014, σύμφωνα με το οποίο παρέχεται η δυνατότητα έκδοσης εγγράφου – παραστατικού (εκκαθάρισης), τουλάχιστον σε ετήσια βάση, από τους αγροτικούς συνεταιρισμούς προς τα μέλη τους, μη φυσικά πρόσωπα, για τις πωλήσεις αγροτικών προϊόντων για λογαριασμό τους.

Διευκρινίζεται ότι η ρύθμιση αυτή αφορά τα μέλη των αγροτικών συνεταιρισμών, μη φυσικά πρόσωπα, όπως αυτά ορίζονται με τις διατάξεις του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 6 του ν.4384/2016, δηλαδή άλλους αγροτικούς συνεταιρισμούς, ή άλλα νομικά πρόσωπα που έχουν δραστηριότητα αποκλειστικά αγροτική σε έναν τουλάχιστον από τους κλάδους της αγροτικής οικονομίας και εξυπηρετούνται από τις δραστηριότητες του αγροτικού συνεταιρισμού.

Σημειώνεται ότι όσον αφορά τα μέλη των αγροτικών συνεταιρισμών, αγρότες παραγωγούς - φυσικά πρόσωπα, έχει ήδη, από 1.1.2015, παρασχεθεί η ως άνω δυνατότητα έκδοσης εκκαθάρισης, τουλάχιστον σε ετήσια βάση, για τις πωλήσεις αγροτικών προϊόντων που πραγματοποιούν οι αγροτικοί συνεταιρισμοί για λογαριασμό

τους, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις της παραγράφου 13 του άρθρου 8 του ν.4308/2014.

5. Με το άρθρο 75 του νόμου αυτού ρυθμίζεται η ορθή εκκαθάριση των δηλώσεων φόρου εισοδήματος φορολογικού έτους 2016 των φορολογουμένων που είναι κατ' επάγγελμα αγρότες και δικαιούνται την έκπτωση φόρου του άρθρου 16 του Κ.Φ.Ε. (ν.4172/2013) με βάση την οικογενειακή τους κατάσταση. Με βάση τις διατάξεις αυτές, για τροποποιητικές δηλώσεις φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων φορολογικού έτους 2016 που υποβάλλονται από την 1.8.2017 μέχρι και τις 31.10.2017 λόγω μη έγκαιρης ταυτοποίησης των κωδικών 037 και 038 της δήλωσης, δεν επιβάλλονται κυρώσεις εκπροθέσμου υποβολής και τυχόν επιπλέον οφειλόμενος φόρος καταβάλλεται σε μέχρι δύο (2) δόσεις, αναλόγως του χρόνου υποβολής της δήλωσης, με καταληκτικές ημερομηνίες των δόσεων αυτές που ορίζονται στην παρ. 6 του άρθρου 67 του ν. 4172/2013. Η εκκαθάριση της δήλωσης γίνεται με βάση τα δεδομένα του τελευταίου ηλεκτρονικού αρχείου που έχει αποσταλεί από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, συνεπώς ο φορολογούμενος δεν απαιτείται να προσκομίσει έγγραφη βεβαίωση κατ' επάγγελμα αγρότη από το Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων (ΜΑΑΕ). Ως αποτέλεσμα αυτού οι κωδ.037-038 είναι πάντα προσυμπληρωμένοι με βάση τα τελευταία δεδομένα εξασφαλίζοντας το ποιοι είναι οι δικαιούχοι που πρέπει να τύχουν της προβλεπόμενης έκπτωσης φόρου του άρθρου 16.

6. Με το άρθρο 77 του νόμου αυτού αντικαθίσταται το τρίτο εδάφιο της παρ.3 του άρθρου 21 του ν.4172/2013. Με βάση τις διατάξεις αυτές, το εισόδημα που αποκτάται από τη μεταβίβαση τίτλων του άρθρου 42 που αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης σε οργανωμένη ή μη αγορά ή πολυμερή μηχανισμό διαπραγμάτευσης, συμπεριλαμβανομένης και της Εναλλακτικής Αγοράς του Χρηματιστηρίου Αθηνών, ή για τα ομόλογα που εκδίδονται από εισηγμένες εταιρείες, καθώς και για τα κρατικά ομόλογα, δεν αποτελεί πλέον εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα που προκύπτει από κάθε τρεις μεταβιβάσεις τίτλων του άρθρου 42 που λαμβάνουν χώρα εντός ενός εξαμήνου, καθώς δεν θεωρείται συστηματική διενέργεια πράξεων, αλλά φορολογείται με συντελεστή 15%, όπως ορίζεται στο άρθρο 43 του ν.4172/2013.

Οι διατάξεις αυτές ισχύουν, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 77 του ίδιου νόμου, για εισοδήματα που αποκτώνται από το φορολογικό έτος 2017 και μετά.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ:

I. ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΓΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑ

1. Αποδέκτες πίνακα Γ' (εκτός του αριθμού 2 αυτού)
2. Κεντρική Υπηρεσία ΣΔΟΕ και τις Περιφερειακές Διευθύνσεις της
3. Διεύθυνση Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης
4. Διεύθυνση Υποστήριξης Ηλεκτρονικών Υπηρεσιών – Τμήμα Ε' (με την παράκληση να αναρτηθεί στην Ηλεκτρονική Βιβλιοθήκη)

II. ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΓΙΑ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Αποδέκτες πινάκων Α', Β' (εκτός των αριθ. 1 και 2 αυτού), Ζ', Η', Θ', Ι', ΙΒ', ΙΓ', ΙΔ', ΙΕ', ΙΣΤ', ΙΖ', ΙΗ', ΙΘ', Κ', ΚΑ', ΚΒ' και ΚΓ'
2. Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης, Γενική Γραμματεία Εμπορίου & Προστασίας Καταναλωτή, Γενική Δ/νση Αγοράς, Δ/νση Εταιρειών & Γ.Ε.ΜΗ., Πλ. Κάνιγγος, Τ.Κ. 101 81, Αθήνα
3. Υπουργείο Τουρισμού, Αμαλίας 12 105 57 Αθήνα
4. Υπουργείο Οικονομικών, Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων (ΕΛΤΕ), Βουλής 7 – Τ.Κ. 105 62 ΑΘΗΝΑ
5. Γραφείο κ. Υπουργού Οικονομικών
6. Γραφείο κας Υφυπουργού Οικονομικών

III. ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

1. Γραφείο κ. Διοικητή Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων
2. Γραφείο κ. Γενικού Δ/ντή Φορολογικής Διοίκησης
3. Γραφεία κ.κ. Γενικών Δ/ντών
4. Δ/νση Εφαρμογής Άμεσης Φορολογίας - Τμήματα Α' – Β'
5. Δ/νση Νομικής Υποστήριξης της Α.Α.Δ.Ε.
6. Αυτοτελές Τμήμα Συντονισμού Μεταρρυθμιστικών Δράσεων και Επικοινωνίας